

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Ghergheleji Vladimir, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui

Ghergheleji Vladimir Ilia,

născut la 07 octombrie 1983, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Albișoara, nr. 76/7 ap. 40

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 03 martie 2015 - până la 11 ianuarie 2016 (instanța de fond);*
- 2. de la 08 februarie 2016 - până la 19 aprilie 2016 (instanța de apel);*
- 3. de la 18 iulie 2016 - până la 07 decembrie 2016 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹⁾ Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 11 ianuarie 2016, Ghergheleji Vladimir a fost condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate în circulația substanțelor narcotice pe un termen de 4 ani.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Ghergheleji Vladimir, avînd intenția păstrării și transportării substanțelor narcotice în proporții mari în scop de înstrăinare la 27.10.2014, în jurul orei 13⁰⁰ aflându-se în mun. Chișinău, str. I. Creangă, nr. 1, i-a vîndut lui Redenschi I. o substanță solidă învelită într-o folie de staniol ambalată cu o bandă adezivă incoloră, contra sumei de 600 lei, care conform raportului de expertiză chimică nr. 8845 din 11.11.2014 reprezintă opiu acetilat, cu masa de 0,1901 g.

Ulterior, la 17.11.2014, în cadrul efectuării percheziției la domiciliul inculpatului fiind efectuată percheziția corporală a ultimului, asupra acestuia a fost depistat un pachet de țigări „Red&White”, în care se afla un pachețel din folie din staniol, cu o substanță de culoare brună, care conform raportului de expertiză chimică nr. 8856 din 19.11.2014, reprezintă heroină cu masa 0,1043 gr. – ceea ce reprezintă substanțe narcotice în proporții mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, care invocând blândețea pedepsei a solicitat, casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri cu condamnarea inculpatului conform învinuirii formulate la 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate în circulația substanțelor narcoticele un termen de 5 ani.

În argumentarea cererii de apel procurorul a invocat, că instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise și circumstanțele cauzei, menționând că scopul pedepsei penale poate fi atins doar prin aplicarea unei pedepse privative de libertate, or necesitatea numirii unei astfel de categorii de pedeapsă rezultă din circumstanțele comiterii infracțiunii și comportamentul inculpatului.

Totodată, pedeapsa complementară obligatorie aplicată de instanța de fond nu este clară, nefiind specificat ocuparea căror funcții sau exercitarea căror activități urmează a fi interzise condamnatului, din care motiv va fi imposibil de asigurat executarea acesteia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016, apelul declarat a fost admis, casată sentința în partea aplicării pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, Ghergheleji Vladimir a fost condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și desfășura activități legate de circulația substanțelor narcotice și analoagelor lor pe un termen de 4 ani.

5. În motivarea soluției adoptate Colegiul a menționat că, deși instanța de fond just a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, pedeapsa numită acestuia cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este nejustificată, la stabilirea căreia instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 61 și 75 Cod penal, precum și de circumstanțele de fapt ale cauzei, de persoana inculpatului, de

gravitatea infracțiunii, în speță lipsind careva motive pentru a suspenda executarea pedepsei stabilite.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului, care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței instanței de fond, argumentând că instanța de apel a admis apelul procurorului și contrar prevederilor art. 410 Cod de procedură penală, i-a stabilit lui Ghergheleji Vladimir pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen mai mare decât solicitase acuzatorul de stat în apelul său. Totodată, instanța de apel nu a luat în considerație circumstanțele atenuante stabilite în speță precum și lipsa circumstanțelor agravante, greșit individualizând pedeapsa stabilită inculpatului.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit dispoziției art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel doar în prezența temeiurilor menționate de norma dată.

Colegiul constată, că în recursul declarat de apărare se invocă temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile comise, când a fost aplicată o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.

Totodată, instanța de recurs atestă, că autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va pronunța referitor la aceste aspecte, dar critică decizia instanței de apel numai referitor la pedeapsa stabilită, invocând că instanța contrar prevederilor art. 410 Cod de procedură penală, i-a stabilit inculpatului o pedeapsă mai aspră decât cea solicitată de către acuzatorul de stat în apel.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma criticilor formulate de

recurent Colegiul, conchide că temeiul pentru recurs semnalat de partea apărării nu este aplicabil în prezenta speță, iar instanța de apel la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei stabilite și modul de executare a acesteia și-a argumentat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal.

Față de cele ce preced, Colegiul penal amintește că, pedeapsa penală, potrivit art. 61 Cod penal, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Or, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse **în limitele** prevăzute de sancțiunea articolului incriminat prin rechizitoriu inculpatului, la caz, art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat Ghergheleji V., prevede pedeapsa închisorii de la 3 la 7 ani.

Astfel, Colegiul penal menționează că pedeapsa se consideră echitabilă când aceasta impune inculpatului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți perturbate prin infracțiune.

În cauza deferită judecătii, potrivit sentinței adoptate, Ghergheleji Vl. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, la 4 ani închisoare. În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoarea stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 ani, cu obligarea acestuia de a nu-și schimba domiciliul fără consimțământul organului competent.

Instanța de apel soluționând apelul acuzatorului de stat, a concluzionat că pedeapsa stabilită de prima instanță este inequitabilă în raport cu gravitatea faptei comise, astfel că a dispus condamnarea inculpatului conform învinuirii formulate în rechizitoriu la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip

semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și desfășura activități legate de circulația substanțelor narcotice și analoagelor lor pe un termen de 4 ani.

La acest capitol, Colegiul penal remarcă că în sensul cerințelor art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; **dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just**; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În acest context Colegiul reține, că sunt neîntemeiate argumentele recurentului prin care se invocă că instanța de apel judecând cauza contrar prevederilor art. 410 Cod de procedură penală, i-a agravat situația inculpatului, stabilindu-i o pedeapsă mai aspră decât cea solicitată de apelant, or norma sus menționată stipulează că instanța de apel soluționând cauza nu poate crea o situație mai gravă **pentru persoana care a declarat apelul sau în favoarea căreia s-a declarat acesta.**

Cu alte cuvinte în propria cale de atac hotărârea primei instanțe poate fi modificată numai în favoarea celui care a exercitat-o.

Potrivit doctrinei penale, regula neagrării situației se aplică tuturor titularilor dreptului de apel, **cu excepția procurorului.** Aceasta înseamnă că odată ce procurorul a atacat hotărârea în defavoarea inculpatului, instanța de apel este în drept de a-i agrava situația în orice sens.

Prin urmare, ținând cont de cele menționate, precum și de faptul că acuzatorul de stat a contestat sentința invocând blândețea pedepsei, Colegiul conchide că în speță, instanța de apel la judecarea cauzei nu a încălcat prevederile art. 410 Cod de procedură penală.

De altfel, Colegiul penal remarcă că este prerogativa instanței de apel să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins în limita pedepsei stabilite de instanța de fond, fără executarea efectivă a acesteia. În formarea acestei convingeri, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege.

În speță instanța de recurs consideră că, toate circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului și pericolul social sporit al infracțiunii, care potrivit art. 16 Cod penal se atribuie la categoria celor grave, just au servit temei pentru instanța de apel de a stabili o pedeapsă mai aspră în limitele legii.

Așa dar, Colegiului penal, statuează că pedeapsa cu închisoare și modalitatea de executare a acesteia aplicată inculpatului, a fost stabilită și individualizată corect, în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar

aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Din considerentele enunțate, Colegiul, constată că pedeapsa stabilită de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Rezumând cele expuse, instanța de recurs nu constată prezența erorii de drept ce ar afecta hotărârea atacată sub aspectele invocate, astfel ajunge la concluzia că recursul este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Ghergheleji Vladimir, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui *Ghergheleji Vladimir Ilia*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 13 ianuarie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti